

Naprejek razen ponedeljka in četrta po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravljanje:

Ljubljana, poštni predal šte. 163.

Na telegramih: »Naprejek, Ljubljana.

Čekovni račun št. 18.807.

NAPREJ

Stane mesečno Din 25—
za inčretnost Din 35—

Oglasi:

Froster 1×55 mm 60 par. Mali oglasi: beseda
60 par, najmanj 5 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, skler se ne
priobčijo. — Rokopisi se ne vračajo.

Reklamcije za list so poštnine proste.

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja začasno le enkrat na teden in stane mesečno 6 dinarjev.

Letnik VII., šte. 1.

Četrtikova

»Naprejek« številka

izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo

Kmetško-delavske zveze

Stane letno 72 Din — mesečno 6 Din

Delavska razredna zavednost napreduje počasi.

(»Strokovna« konferenca v Tivoli.)

V Tivoli je na Štefanovo otvorila »Strokovna komisija« svojo konferenco ob 3. popoldne. Brez ugovora, a tudi brez odobravanja je bil sprejet predlog, da se v predsedstvo izvolijo Fr. Svetek, »komunist« Sedej, in neopredeljeni žel. Jernejčič. Sedej je v otvorilnem govoru zagovarjal misel, da se mora napraviti konec vsemu problemu. Z drugimi besedami: pozabimo programe in ideje, ki so dosedaj bile merodajne za delavsko politiko, pozabimo napake, kapitulacijo, laži, korupcije, ki so dosedaj vladale v strokovni komisiji, združimo se radi združenja, da bomo združeni lahko še naprej delali iste napake, da bomo združeni uganjali lahko močnejšo korupcijo.

Neki zagrebški gospod Pfeifer je v pozdravnem govoru na dolgo in široko razkladal misli, ki jih lahko vsak dan čitamo v demokratskem časopisu.

Sava Muzikravić iz Beograda je bil edini, ki je poudarjal, čeprav samo mimogrede, da je poleg združene organizacije potrebna razredna zavednost v razrednem boju. Beker iz Zagreba ni vedel nič povedati o vzrokih, ki so zakrivila popolni razpad socialne demokracije na Hrvaškem. Janković od »metalaca« je trdil, da se razna mišljenja, ki se bodo pokazala na tem kongresu, »ne smejo smatrati za resna«. Kdor je to dobro razumel, je imel takoj jasno sliko, kako zaostali so še vsi ti voditelji.

Brezarjeva je v imenu Kristanove ženske organizacije pozdravila konferenco tako, da bi vsi delegati in voditelji Strokovne komisije morali od sramu zardevati, če bi razumeli in če bi imeli še kaj iskrenosti v srcu. Brezarjeva je opozorila, da žene na tej konferenci niso zastopane v kljub temu, da je žena delavka danes po mnogih industrijah že v večini, a v vseh velikem številu. Toda še vedno »strokovničarji« govorijo: »Kaj bodo ženske!« S tem pa samo dokazujejo, da so manj zavedni ko žene delavke, ki dobro vedo, če so slabo plačane in neenakopravne, da je to v škodo vsemu delavstvu.

Potem pa je dvignil svoj glas poročevalec Golmajer, duša, srce in razum Strokovne komisije, ki je v dolgovoznih puhlih frazah govoril o vsem mogočem, samo ne o strokovnem boju Strokovne komisije. Ni podal niti poročila o znanem »združevalnem« kongresu Glavnega radniškega saveza, niti o razkolniški politiki napram s. Leskošku in Uniji stavbinskih delavcev, niti o izključevanju neodvisnih delavskih sindikatov, ni povedal vzrokov slabosti strokovnega gibanja, ni navedel niti članstva, niti bilance, niti akcij Strokovne komisije za preteklo leto. Tako puhlega frazarstva delavstvo ni moglo poslušati in je postajalo čimdalje nemirnejše. Poroč. nadzorstva je omenil, »da je bilo knjigovodstvo pred 2 letoma v popolni anarhiji, a ni navedel bilance

in obračunov, da bi dokazal, da je sedaj kaj boljše.

Potem se je mesto debate o poročilu in delovanju Strokovne komisije razvilo poročanje posameznih strok. Nobeden od poročevalcev ni kritiziral poročila, ker ga ni mogel, ker je Golmajer mesto poročila našel kopo puhlih fraz. Vsi pa so izražali nezadovoljstvo, tarnali o slabem stanju strokovnih organizacij in apelirali na vodstvo, ki naj reši proletarijat iz teh težav.

Edino M. Žorga je nejasno izrazil nezaupanje dosedanjemu vodstvu strokovne komisije, grajal mimogrede komedijantski kongres zedinjenja v Beogradu, protestiral proti izključevanju neodvisnih sindikatov ter omenil, da obstojita dve strokovni internacionali, v Moskvi in v Amsterdamu, ter anglo-ruski komitet, ki dela za združenje.

Zanimivo je bilo stališče gorenjskih kovinarjev, ki so najbrže pod Lemeževim vplivom zavzeli neodločno stališče.

Delavstvo se je silno trudilo poslušati nekoliko ur samo frazarenje in tarnanje. Predsednik je moral apelirati na poslušalce, da naj imajo še malo potrpljenja, da bo kmalu vse končano za danes.

In res, »debat« se je soglasno zaključila.

Predsednik Sedej da na glasovanje zaupnico (absolutorij) Strokovni komisiji. Tu pa se je dogodilo nekaj nepričakovanega.

Delavstvo izraža popolno nezaupanje socialpatriotski Korunovi strokovni komisiji.

Najprvo so se oglasili železničarji. Njih zastopnik demokrat Stanko, je v imenu organizacije železničarjev, ki obsega skoraj 40% članstva Strok. komisije, izjavil, da železničarji ne bodo glasovali o zaupanju. Dasi je to stališče popolnoma napačno, neproletarsko, in kaže, kako nizka je socialistična zavednost funkcionarjev te organizacije, ki so morale vedeti, s kom in kako se združujejo, vendar se o tem ni razvila debata. Strokovna komisija je nemo požrla to nejasno izraženo nezaupanje.

Nato je ponovno dal predsednik na glasovanje zaupnico. Kdor je »za« naj dvigne roko. Dvignilo se je neodločno 6 (reci šest) rok. Kdo je »proti«? Dvignilo se je plašljivo 5 (reci pet) rok. Strokovna komisija je torej dobila 1 glas zaupanja, 40% je izrazilo svoje nezaupanje s tem, da so izjavili, da ne glasujejo, a ostalih 60% je bilo neodločnih, se je vzdržalo glasovanja.

V vsaki proletarski organizaciji bi tako glasovanje povzročilo nemudoma demisijsko celokupnega predsedstva in odbora. Toda birokratje so konstatirali, da je večina za zaupnico! Niti sindikalisti, niti neodvisni se niso upali protestirati, ker sami niso vedeli dobro, kaj pravzaprav hočejo.

Ko so tako srečno prejadrali to toč-

ko, je referiral demokrat Stanko o verifikaciji.

Sklep verifikacijske komisije (Stanko, Vidmar, Golmajer, Keršič in Krušič) je popolnoma razkolniški in fašistovski.

Konferenca noče slišati izjave zastopnika razredno zavednih strokovnih organizacij.

Strokovne organizacije, ki odobravajo politiko »Naprejek«, Unija stavbinskih delavcev in Kmečko delavska zveza, ki so ostale zveste socialno demokratskemu programu, so pooblastile s. Klemenčiča, da prečita odprto pismo na delavske delegate, ki so bili na tej konferenci.

Verifikacijski odbor je sklenil, ne dopustiti te izjave, a konferenca je v splošni zmešnjavi, ki je že vladala ob koncu tega dne, brezbrizno ta sklep potrdila. Večina seveda ni vedela, kaj to pomeni. Na ta način so voditelji te konference dokazali svoje pravo fašistovsko lice:

Oni nočejo razpravljati o temeljnih za-

temveč zahtevajo kapitulacijo. Oni zahtevajo od nas, da pademo pred njimi na kolena in da se izneverimo svojemu programu. Mi pa odgovarjamo tej gospodi:

Na kolena pred socialističnim programom!

Dokler ne boste uvaževali socialističnega programa, dokazujete, da pri vas prevladuje fašistična ideologija. S to ideologijo pa mi nimamo ničesar skupnega razven boj proti njej.

Za to je verifikacijski odbor tudi sklenil, da pretvori konferenco v tajno. Sklenili so, da ne more prisostvovati razpravam niti poročevalce »Naprejek« niti poročevalce »Delavsko-kmečkega lista«. Poslednjega so tudi drugi dan vrgli s konference.

Odpadniki in razkolniki, ki so zaradi nezavednosti delavstva zajahali strokovne organizacije, galonirajo ne-
vzdržno dalje po poti novega razkola pod krinko združevanja.

Zavedno delavstvo pa bo tem fašističnim konjenikom pokazalo, da se delavska zavednost ne da pregaziti v Sloveniji tako, kakor jo je pregazil Mussolini v Italiji.

ODPRTO PISMO

(ki ga kristanovska strokovna organizacija ni hotela slišati)

delavskim delegatom Oblastne konference Strokovne komisije v Ljubljani in vsem strokovnim organizacijam SHS.

Sodrug, tovariši! Razpad socialdemokratskega strokovnega gibanja v Sloveniji je danes tolik, da mora vsak razrednozaveden delavec resno premisljati o pravih, resničnih vzrokih tega razpada. Socialno demokratske strokovne organizacije so obsegale v prvih letih po prevratu večino industrijskega delavstva, okoli 40.000 organiziranih članov. Danes je od 70.000 proletarcev, ki so v delavskem zavarovanju, organizirano v socialdemokratskih organizacijah v Sloveniji komaj ena dvajsetina. Od teh tipografi, Kmečko delavska zveza in Unija stavbinskih delavcev (skupaj 1500 delavcev) niso zastopane v Strokovni komisiji; v Strokovni komisiji je edino še pomembna strokovna organizacija kovinarjev, v kateri so vključene še vse tri frakcije.

Na razvalinah socialdemokratskih strokovnih organizacij pa se vedno bolj širi čisto kapitalistična strokovna organizacija, klerikalna Jugoslav. strokovna zveza, Narodno-socialna strokovna zveza, demokratska Unija, razne sindikalistične zveze in naposled Radičeva Slovenska delavska zveza.

Skoraj ravno tako žalostno stanje je v hrvaških in srbskih krajih države. Ali razpad soc.

demokratskega strokovnega gibanja v Sloveniji je toliko bolj nevaren za delavski razred, ker je industrija in obrt v Sloveniji v trajni krizi. Velehrbški centralizem skuša odpraviti industrijo in obrt v Sloveniji, da bi ustvaril veliko rezervno armado proletariata, ki bi bila primorana nuditi poceni svoje delavne sile v južnih srbsko-hrvaških krajih. Proletariat Slovenije je danes gospodarsko in politično bolj ogrožen ko kdaj poprej. Brezposlica vedno bolj neusmiljeno trka na duri. Podjetniki odpustajo moške ter jih nadomeščajo z ženskami, ki v skrajni bedi delajo skoraj zastoj. Vedno večjemu številu delavstva grozi neminovna emigracija. Delavske mezdle pa so po večini pod ekaištenčnim minimom. Vrh tega je delavski razred brez vsake zaščite. Socialno zavarovanje eksistira samo še na papirju. Tiskovna, združevalna, politična svoboda za proletarski razred je bolj ogrožena ko kdaj poprej.

V takem položaju moramo resno razmisliti in poiskati vzroke, ki so privedli do takega stanja. Napake, ki so povzročile slabost proletarskega pokreta, moramo ugotoviti ter postaviti vse svoje sile, da jih ne ponovimo, postaviti vse svoje sile, da se proletarski pokret v Sloveniji in v SHS dvigne na takih temeljih, ki jih ne bo razrušil vsak naval kapitalizma.

V čem obstoji kriza delavskega gibanja pri nas? Kriza obstoji v tem, da proletarske organizacije, ki temeljijo na razrednem boju, propadajo — da je ogrožen njihov obstoj — a sočasno se širi med delavstvom vpliv kapitalističnih političnih strokovnih organizacij.

Kaj je glavni vzrok te krize? Glavni vzrok te krize je danes brez dvoma utrjeno in priznano dejstvo, da je več voditeljev proletarskega pokreta iz čisto osebnih razlogov kapituliralo pred kapitalisti, izneverilo se programu in pravilniku našega socialdemokratskega pokreta, opustilo razredni boj in sklenilo sporazum s kapitalisti pod parolo:

Zveza s fašističnimi, kapitalističnimi strankami in boj proti razredno zavednemu proletariatu.

7 let so bivši voditelji socialdemokracije, katerim so se pridružili novi kapitalistični agenti, branili svojo programsko in žepno zvezo s kapitalisti, s fašisti, demokratiji, ter vodili vstrajni nepomirljivi boj proti razredno zavednemu proletariatu. 7 let je to kapitalistično sorodstvo mesto razrednega boja proti kapitalistom prakticiralo idejno in žepno zvezo s kapitalisti in vodilo tako ogaben, tako ostuden, zavraten in intrigantski boj proti razredno zavednemu proletariatu in njegovim organizacijam, da se ta boj že gabi celokupni javnosti.

Demunciacije laži, podkupovanja, puči, korupcije, to so bila glavna sredstva teh kapitalističnih zaveznikov proti razredno zavednemu proletariatu.

Ravno zaradi teh tako ogabnih njihovih sredstev boja pa večina delavstva še ni razumela za kaj gre, ter se je s studom obrnila proč od proletarskih organizacij in se začela zatekati k čisto kapitalističnim organizacijam ali pa je postala brezbrizna. Izključevanje naših članov in funkcionarjev, ki so se borili v zvezi z drugimi strokovnimi organizacijami, je dalo povod, da je izstopila iz sestava cela Unija stavbinskih delavcev, ki je imela dober namen zediniti se z ostalimi strokovnimi organizacijami. V drugih organizacijah pa odstopa članstvo neprestano, ker se mu gnusi taka kapitalistična politika.

Evo, sodrug in tovariši, to je glavni vzrok razpada proletarskega gibanja. Ali naj vam naštevamo vse brezštevilne zločine, ki so jih izvršili kapitalistični zavezniki v boju proti razrednozavednemu proletariatu? Vam so povečini znani. Če pomislimo samo na izjave te gospode na raznih kongresih, kjer so vedno zastopali mišljenje »Organizacija sem jaz«, »Kongres sem jaz«, »Kase ne dam iz rok« itd., se posluževali vseh mogočih pučistovskih intrig, da bi se obdržali na vodstvu, če omenimo samo njihov boj proti združitvi s srbskim in hrvaškim proletariatom leta 1919, 1920, 1921, 1922, njihove izstope iz organizacij, njihovo ustanavljanje vedno novih organizacij, ne za boj proti kapitalistom, temveč za boj proti razredni zavednosti, njihove manevre z delavskimi tiskarnami, pri konsumih itd., moramo reči, da je bila njih politika sledeča:

Na jeziku razredni boj — v dejanju zveza z najreakcionarnejšimi kapitalisti;

na jeziku solidarnost — v dejanju najogabnejši boj proti zavednemu proletariatu;

na jeziku internacionalnost — v dejanju najogabnejši boj proti nacionalnemu in internacionalnemu edinstvu proletariata;

na jeziku demokracija — v dejanju naj-
ogabnejša podpora orjunaštva in obznanstva.
Taka politika je dovela delavski pokret
do današnjega stanja.

Sodrug in tovariši! Kapitalistični zavez-
niki in od njih odvisni blapci vam govorijo,
da Unija stavbinskih delavcev in »Kmečko-
delavska zveza« niso za združenje proleta-
riata. Da to nesramno laž pobijemo, se tem
potom obračamo na vas, ki ste delavci, ka-
kor smo mi, da izrečete svojo sodbo nad na-
šim predlogom za združenje proletariata, ki
se glasi:

**Resolucija o združenju proletarskih strokov-
nih organizacij v SHS.**

Organizirano delavstvo podpisanih organi-
zacij se bori za združenje vseh proletarskih
strokovnih organizacij v Sloveniji, v SHS in
na celim svetu na sledečih temeljih:

I.

Zedinjeni strokovni pokret mora sloneti na
temelju zavednega internacionalnega razred-
nega boja za osvoboditev delavskega razreda
izpod gospodarskega jarma kapitalizma.

II.

Zedinjeni strokovni pokret mora iti roko v
roki z bojem na političnem polju proletarske
stranke in internacionalne, ki se bori za zma-
go socializma. Najodločneje moramo odvrniti
politično ali strankarsko nevtralnost, ker je
to kapitalistična parola.

III.

Zedinjeni strokovni pokret mora biti or-
ganiziran v organizacijah na temelju načela
javnosti, javnih obračunov, progresivno dolo-
čenih prispevkov, da odloča članstvo na zbor-
ovanjih in kongresih, da vlada proletarska
demokracija, disciplina in solidarnost.

Zedinjeni strokovni pokret mora najod-
ločneje nastopiti proti vsem neproletarskim
nerevolucionarnim metodam, ki so jih kapi-
talisti in njih agenti zanesli v proletarske
vrste. Bori se mora proti pučizmu, laži, ko-
rupciji in zahrbtnosti, naj prihaja od koder-
koli.

IV.

To zedinjenje se mora vršiti predvsem na
zborovanjih po obratih, na katerih naj se
tolmačijo temelji zedinjenja, po tisku, ki naj
razpravlja o tem. Sebe ko bodo množice raz-
umele, na kakšnih temeljih se ustvarja zedi-
njenje, naj se pristopi k zedinjevalnim kon-
ferencam, ki naj izdelajo predloge za kon-
gres, ki suvereno odloča o temeljih in formi
zedinjenja strokovnega pokreta v SHS.

V.

Resnično zedinjenje je mogoče samo iskreno,
duhovno. Nadglasovanje, zahrbtnost misli,
da prevarimo drug drugega itd., so pučistov-
ske metode, ki prej ali slej zopet povzročijo
razkol.

VI.

Zedinjeni pokret naj se odločno bori za vse
aktualne vsakodnevne potrebe delavskega
razreda v industriji, obrti in na deželi, ne
spuščajoč iz vidika svojega končnega cilja.

Naši časopisi so celo leto 1925 in tudi prej
pisali o zedinjenju na teh temeljih. Noben
drug delavski list ni razpravljal o zedinjenju
toliko, kakor »Naprejek«. Zato naši pristajši to
vprašanje toliko razumejo, da jih ne more
premotiti noben kapitalistični agent.

Sodrug, tovariši! To naše stališče vam
sporočamo z iskreno željo, da o tem našem
stališču razpravljate, da ga kritizirate, ako
se z njim ne strinjate, da ga potrdite, ako
se z njim strinjate. Samo na ta način bomo
dvignili razredno zavednost.

Kličemo vam: **Organizacija je edina prole-
tarska sila.**

Zavednost pa daje sili moč.

**Zatorej se združimo samo v zavedne orga-
nizacije!**

**Ako piješ 'BUDDHA' čaj,
vživaš že na zemlji raj!**

ZIKA

je najboljša žitna kava!

**Tu organizirana stranka —
tam združeni hlevi.**

Naša stranka je pravna oseba in to
ne le, ker smo sami tako hoteli, am-
pak tudi po pravomočnih razsodbah
raznih sodišč, med drugimi tudi ka-
sacijskega sodišča, ki je v dveh prav-
dah razsodilo, da smo pravna oseba.

Zato nekdanja naša težnja, da se
organiziramo kot združba, ni več ak-
tualna, stranko imetje je že s temi
razsodbami zavarovano pred posa-
mezniki, ki bi hoteli skupno last pre-
nesti v svoj osebni žep po načelu
»Stranka sem jaz!«

To smo dosegli predvsem z izvrše-
vanjem pravilnika. Vsak naš član je
podpisal pristopno izjavo in vsak je
bil upoštevan le, če je izvrševal svoje
dolžnosti. Odgovornost je bila vse-
stransko določena, krivci se niso
mogli skrivati, še manj pa so mogli
svoje krivice izpremeniti v »zasluge«
in si za te »zasluge« prilaščati stran-
kino skupno last, znošeno od de-
lavcev.

Prej je bilo mogoče, da je kdo
strankino politiko grajal ali hvalil,
kakor je nanesla potreba. Kadar jo
je grajal, so bili za to politiko krivi
drugi, kadar jo je hvalil, je povedal,
da je to politiko delal on.

Ministerializem je prinesel sloven-
skemu delavstvu vse mogoče ugodno-
sti, od papirnatega 8-urnika do vi-
sokih še bolj papirnatih mezd. In go-
tovo gre vsa ta zasluga g. ministru.
To je jasno.

Ko se pa pozneje izkaže, da vse
tiste ugodnosti niso bile ugodnosti,
ampak polom — takrat se pove krat-
ko in jedrnat, da g. minister ni hotel
postati minister, to so zahtevali drugi,
on sam — revež — je bil takrat še
celo bolan...

Neki »30-letni socialist« je bil vseh
teh 30 let v službi pri proletariatu.
Ker še nima 50 let, je nastopil svojo
prvo službo v Konsumu kot fant še
ne 20ih let. Kot socialist je delal se-
veda za socializem (torej za družbo).
Po 30 letih pa najdemo to družbo
bolj revno kakor prej, njega pa boga-
tega. Kadar ta mož to takole pre-
misli, takrat pravi, da so govorice o
njegovih milijonih izmišljene in da
njegovih milijonov nobeden ni štel.
Kadar pa nanese misel drugače, ta-
krat pravi, da je 30 let delal in da to-
rej ni nič čudnega, če kaj ima, ter da
drugi le zato nimajo, ker niso znali
ali pa niso hoteli delati. Malo jih je,
ki znajo, še manj pa, ki hočejo tako
»delati«. Zato je res malo socialistov,
ki bi se jim bogastvo tako »posre-
čilo«.

Več je pa žrtev. Veliko je ljudi, ki
so si v službi pri proletariatu nako-
pali bolezen in zgodnji grob. Veliko
jih je, ki so trpeli gmotno škodo ali
prenašali druge nepravilnosti. Za vse te
je imela stara stranka samo eno to-
lažbo: »Žrtve morajo biti«.

In ker stranka ni bila pravna oseb-
a, ampak je odgovornost »po potre-
bi« prehajala s posameznika na ma-
so in z mase na posameznika, se je
zgodilo, da je posameznik žel »zaslu-
ženo« bogastvo, masa pa »zasluženo«
žrtve.

Ker smo Slovenci katoliški, zato je
ogromna večina razumela večni božji
red, malokdo pa socialistični nauk o
napredku. »Od nekdanj je bilo tako —
tako tudi ostane!« Tako pravijo po-
božni lenuhi. Socialistični lenuhi pa
sč držijo nekega podobnega fataliz-
ma. Slišali so nekaj o socialističnem
razvojnem nauku, pa si niso zapom-
nili nič drugega, samo to, da bo soci-
alizem zmagal, ko bodo razmere zanj
zele, pa če mi hočemo ali ne. Soci-
alistični lenuhi ne vedo, da spadajo k
razmeram tudi ljudje, ki razmere de-
lajo, in da morajo postati za sociali-
zem zreli predvsem ljudje, drugače
socializma ne bo! Socialistični lenuhi
so gotovo slišali, da brez sodelovanja
proletariata ne more priti do zmage
proletariata. A čeprav so slišali in
čeprav morebiti še tudi sami to po-
navljajo, vendar držijo roke križem
in čakajo socializma kdo ve od kod.
In prav dosledno ga čakajo! Mnogo,
zelo mnogo je takih delavcev, ki pra-
vijo, da ne bodo vstopili v nobeno
stranko, dokler se razmere ne razči-
stijo. Kdo za vruga naj te razmere
razčisti?!

Oče, ki jih je ustvaril?

Sin, ki nas je odrešil, pa nas v teh
razmerah pustil?

Duh, ki ga v lenuhih ni?

Ali naj razčisti te razmere bogataš,
ki izdaja zdaj »Delavsko politiko«,
pa ne mara svojega imena povedati,
ampak se skriva za neki »Delavski
svet«? Ljudje božji, kdor lovi ribe,
ne mara, da bi se voda ustalila, am-
pak jo rajši še bolj skali!

Kdor ni riba, bi moral že po tem
spoznati razčiščenje, ko vidi kapita-
liste, kako kalijo, mešajo in mešeta-
rijo.

Kakšna načela vidimo izven naše
stranke? Brezverski klerikalci, mo-
narhistični republikanci, kapitalistični
socialisti, levičarski ministerialisti,
komunistični socialpatrioti, fašistični
razredni borci, nepolitični strokovni-
čarji, »edina zdrava« strokovna orga-
nizacija v zvezi s kapitalističnim kar-
telom itd. itd. — Ali hočete še več
belih črnin in pametnih neumnosti?
Ali vam te še niso dovolj, da bi vas

sunile v glavo in vas poklicale k delu
za delavski razred, ki je na tleh radi
malomarnosti njegovih članov, de-
lavcev?

Toda ne obračajmo se do nezaved-
nih! Rešitev proletariata bo delo za-
vednega proletariata! Skupni dom
bodo sezidali zavedni, čeprav bodo v
njem prebivali tudi tisti delavci, ki
so danes še nezavedni. In nič zavisti
ne bo, češ, mi smo sezidali, vi pa z
nami prebivate. Nič zavisti, kajti tem
boljše nam bo, čim več nezavednih
bo Skupni dom poklical na skupno
delo in jelo in jim s tem odprl oči in
roke.

Naša stranka je tvorila doslej samo
nit, s pomočjo katere so se zavedni
rešili iz kaosa poveljnega prevrata. V
medsebojnem nezaupanju je bila po-
žrtvovanost najhna, kajti zavedni
niso voljni žrtvovati se za bogatenje
posameznika. Odslej pa smo pravna
oseba, odslej smo lastniki skupnega
imetijskega brez razlike, vseh nas 789
in tudi vseh tistih, ki bodo v bodoče
začeli izpolnjevati svoje dolžnosti
do pravno organizirane družbe in ki
bodo v izpolnjevanju teh dolžnosti
tudi vztrajali.

S pomočjo nitke, ki nam je kazala
pot, smo prišli iz zamotanega povelj-
nega labirinta na plan, na široko od-
prto obzorje. Ni se nam treba z glavo
zaletavati v začarano zidovje, ni nam
treba v obupu čakati na žalostno od-
rešiteljsko smrt, ampak v jasnem soln-
cu si z združenimi močmi gradimo
svoboden dom zase in za vse, ki ho-
čejo brez palice jesti in zato tudi brez
palice delajo.

Pravna oseba smo!

Čeprav se kapitalistično sorodstvo
smeje, češ, tega še nikjer na svetu ni
bilo, zato tudi na Slovenskem ne bo
obstalo. Žalostna tolažba! Obstalo bo,
ker je obstalo! Vse kanone ste iz-
strelili, pa brez uspeha! S konkurzom
»Sloge« ste mislili, da nas iz podvrt-
nih min izstrelite v zrak, pa je izpod
pretrdnih stavbe švigal dinamitov
ogrenj le nazaj na vas in vam osmodil
prestrašene glave!

Konzorcij »Delavske politike« pa,
ki je upal na naših razvalinah po-
staviti novo kapitalistično trdnjavo
proti proletariatu, bo s svojim uprav-
nikom Pastorkom vred spoznal, da
zavednost ni povsod tako na prodaj,
kakor pri dezertirjih.

Pravna oseba smo! Pa ne zato, ker
smo se vsedli za zeleno mizo in se
dogovorili, kako bomo ogoljufali pro-
letariat za njegove ideje in prispev-
ke, ampak zato, ker smo svojo socia-
listično idejo spoštovali, se je držali
in jo podpirali tudi takrat, ko nas je
bilo malo! Nismo obupali, nismo se
izgovarjali, češ, za trajno nihče ne vz-
drži, ampak smo vzdržali in zato o
naši stranki nihče ne more govo-
riti, da je skakala sem in tja, da je
lovila maso danes na te, jutri na dru-
ge limanice, ampak je naš program in
pravilnik ostal enak in ker smo ga
izvrševali, je ostala enaka in neomaj-
na tudi stranka. Zato smo dosegli, da
nam tudi sodišča priznavajo pravno
osebnost, čeprav tega demagogi ne
razumejo oziroma nočejo razumeti.
Nič ne pomaga hvaliti se, češ, jaz sem
to ustanovil, jaz sem predsednik itd.
Gosp. Koren je bil predsednik naše
stranke, ko je pa odšel h kristanov-
cem, je stranka ostala in ni šla za
njim, ker stranka ni predsednikova.
Ko se je temu čudil, mu je sodišče
povedalo, da se belgrajska zelena mi-
za pač lahko imenuje SSJ — za ne-
zavedne, ne pa za stranko, ki se za-
veda svoje pravne osebnosti. »Ni res,
da si takozvana Bernotova frakcija
neopravičeno lasti naziv SSJ, pač pa
je ugotovljeno, da je Fr. Koren iz te
organizacije izstopil.« Tako je odlo-
čil Stol sedmorice v pravdi zaradi ro-
parskih vitezov. Podobno v drugih.
Če se Kristani in Koruni, Svetki in
Koreni, Krušiči in Pastorki po posre-
dovanju Fil. Uratnika in par koritar-
skih poslancev združijo z Makuci in
Štuklji, pomeni ta združitev pač ze-
leno mizo, od katere bodo posamez-
niki želi »zasluženo« bogastvo, masa
pa »zasluženo« žrtve; z uspehi se bo-
do hvalili posamezniki, za poraze pa
bo kriva masa; odgovornost bo pre-
hajala po potrebi z rame na ramo, po
polomu se bodo pa kregali, kdo je

kriv, namesto da bi odstranili na-
pake.

Pravna oseba smo. Vsi skupaj smo
odgovorni za uspehe in neuspehe, za-
to tudi vsi skupaj uživamo dobro in
slabo. Res, da ne žanjemo kapitali-
stičnega profita — a ponosni smo na
to. Res je pa tudi, da si dela svojih
glav in rok ne damo iztrgati, ampak
ga skupno branimo. Ker smo si ga v
5-letnem boju tudi ubranili, zato se
nasprotnikom zdi, da smo upraviče-
no ponosni in zato nas kažejo za pre-
vzetne in pravijo, da zahtevamo, naj
popadajo pred nami na kolena. A mi
ne zahtevamo tega. Niti pred progra-
mom vam ni treba na kolena, pač pa
ga boste morali izvrševati — ali pa
sleči socialistično obleko!

**KJE SE
KUPI?**
Le pri tvrdki
Josip Petelinc
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.
Najboljši šivalni stroj za rodbinsko ali
obratno rabo, svetlo znanih znamk
Gritzner - Adler - Phonix.
Istotam posamezne dele za stroje in ko-
lesa, igle, olje, jermena, pnevmatika.
Pouk o vzdrževanju na stroju brezplačen!
Večletna garancija! Na vel ko! Na malo!

Razno

r Novic je ta teden zelo veliko. Ne
le običajnih o ponarejenih tisočakah,
o samomorih, ljubavnih tragedijah
itd., ampak tudi prav posebne novice,
n. pr. samomor pred oltarjem. Straš-
no, res je! Mrtvih hodijo procesije! ...
Kakšni cepci sedijo v uredništvu »Na-
prejca«, da tega ne sporočijo svojim
čitateljem in zlasti čitateljicam! Ali
pa imajo res namen razbiti vse in od-
gnati še zadnje naročnike? Kaj če bi
mi prvovrstni zavedni čitatelji usta-
novili nov političen list, ki bi ne pisal
prav nič strankarskega, ampak same
take res politične, t. j. interesantne
novice? Kdo je za to?

r Pri vsej stagnaciji javnega življe-
nja je bilo pa ta teden tudi precej jav-
no zanimivih novic, ki jih naprejevalci
smatrajo za politične. Tako n. pr. pra-
vijo, da bo naš kralj izvoljen za ma-
djarskega kralja. Gg. avstrijanci se
že veselijo na stari naslov »c. kr.
uradniki«. Kajti potem bo zopet av-
stroogrska monarhija, pardon, Jugo-
ogrska. Bog ve, če kralj kaj ve o ta-
kih intrigah, ki jih kuje kapital, da
bi za kraljevim hrbtom lahko bolj
odiral »c. kr. podložnike«.

r Druge take novice so za javnost
tudi zanimive. N. pr. državni prora-
čun 13 milijard. Državni monopol je
dal mnogo več nego se je pričakovalo.
Upokojenci so prejeli mnogo manj
nego so pričakovali. (Upokojenci pra-
vijo, da je to starica, ne pa novica!)
Novi davki. Nova nacionalizacija. No-
vi profiti. Premajhni profiti v držav-
nih podjetjih, korupcionisti priprav-
ljajo zato komercializacijo državnih
podjetij. Delavska zbornica jim pri
tem pomaga. To se pravi, dozdaj so
tajne profite delali protizakonito, s
korupcijo, potem bodo pa te tajne pro-
fite delali pošteno, komercialno, t. j.
na trgovski p. t. način. Kdor bo po-
stal čez noč milijarder, se mu ne bo
smelo nič očitati, obogaten je komer-
cialno, ne pa s korupcijo.

r Nov cestni red. Od Novega leta
1926 velja, da se naj vrši ves promet
po desni strani, prehitovati je pa tre-
ba na levo. V 7 letih SHS je to prvo
stvarno delo za zedinjenje. Čeprav
bo Slovenec nerodno izpremeniti
svoj dosedanji prometni red, vendar
je boljše, da se prilagodimo večini.
Izenačenje je potrebno, da bo manj
nesreč. V začetku bo treba vedno na
to misliti, zlasti na klanecih.

r Angelika Balabanova je napisala za
»Arbeiterzeitung« članek o Mussoliniju, ka-
kršen je v resnici. Pozna ga dobro, ker sta
skupaj delala, zlasti v uredništvu laškega
socialističnega dnevnika »Avanti« (Naprej).
Članek smo priredili za tisk, a žal ni imel
več prostora. Posebno danes bi se lepo po-
dal v »Naprejek«, ko nam s. Leskošek kaže
celjskega prvaka SPJ v znamenju nasilja po
Mussolinijevem vzorcu. — Za udeležnike
nedeljske strokovne konference bi bil ta
članek tudi zelo pripraven, spomnili bi se
na »komunista« Štukljo, ki je na tej kon-
ferenci obetal, da bodo teoristično prisilili

delavstvo pomagati njim — Kristanovcem — do zmage pri volitvah v Delavsko zbornico. Tudi Marijine device bodo morale zanje glasovati, vsaj obljubil je tako: »Marijine device, glas sem, ali pa ven iz tovarne!« Par dni prej sta Uratnik in Svetek v kavarni razlagala, da bodo »družene« strok. organizacije po volitvah že tako močne, da bodo lahko nastopile s terorjem. Tudi drugod se vidi podobna želja. Res škoda, da ni prostora za članek s. Balabanove, ki zelo jasno priča, da je Mussolini terorist zato, ker je — strahopeten.

r Obtožnico radi »Komunističnega manifesta« je po večmesečnih naporih ljubljansko državno pravdnštvo spisalo in kmalu bomo imeli senzacionalen proces o elementih, ki izpodkopavajo državo in delajo teroristično propagando. Dobro bi bilo poklicati s. Angeliko Balabanovo v Jugoslavijo, da bi ugotovila, kje je teror.

r Nesoglasje je med naprejevalci veliko, bodo rekli kristanovci, ko bodo čitali, da v današnjem »Napreju« v enem članku zahtevamo, naj popadajo pred socialističnim programom na kolena, v drugem pa članek izrecno pravi, da tega ni treba, ampak da naj začnejo ta program le izvrševati. Pa to nesoglasje ni naše, ampak posledica kristanovske dvoličnosti, ki enkrat zahteva, naj mi popadamo na kolena pred Kristanovim kapitalom in njegovimi hlapci, drugič pa — pred zavednejšimi — se delajo nedolžne, združena voljne in željne, češ, oni bi radi izvrševali naš program, pa mi da zahtevamo od njih, da se ponižajo na kolena.

Tudi Delavsko zbornico v Zagrebu upravljajo od vlade postavljeni komisarji, ki so z delom tako preobloženi, da še niso imeli časa sestaviti štatut in računsko zaključke ter jih predložiti občnemu zboru, ki se ves čas kar zbornica obstoji, še ni vršil. Pred par tedni je bil sicer sklican, toda še deset delegatov ni prišlo. Kakšen red vlada pri tej zbornici, se razvidi iz tega, da so potom reklame v listih, tudi komunističnih, proizvedovali za bivališča delegatov. Končno se je preteklo nedeljo posrečilo spraviti občni zbor skupaj. Ljubljanske socialpartiotie je zastopal zgovorni uradnik OUZD Čelešnik. Ker so zborovanja delegatov javna, ako zbor drugače ne sklence, je prišel na zbor tudi rado vednež, ki je pa slabo naletel. Ustavil ga je takoj pri vhodu zbornični uradnik, zapretivši mu s policijo, ako se takoj ne odstrani. Prišlec, neki uradnik in član zbornice, se je skliceval na zakon in apeliral na predsednika zbornice. Ni pomagalo. Rekli so mu: Kam bomo pa prišli, ako bo hotel biti vsak navzoč? Zbor je sklenil, da je seja tajna. — Tako so o računih in štatutu sklepali za zaprtimi vrati. Sodrugi zapomnite si to, pa pokazite tudi vi vrata vsakemu, ki bi prišel agitirat za Uratnik-Čelešnik-Svetek-Golmajerjevo listo! Povejte mu zagrebški slučaj.

Višja cena »Pekate« je le navidezna. Ako izračunamo redilnost, se prepričamo, da so cenejše kot vodeno blago. Dobe se v ½ kg zavojih.

Jubilej. Z današnjo številko stopa »Naprej« v 10. letnik, letošnji naš žepni koledar pa 25. letnik. — Zatrli niste spečih, ne boste nas be-dečih!

Kristanovci obhajajo tudi jubilej, na Novega leta začne izhajati »Delavska politika« kot deseti list, ustanovljen proti »Napreju«. Morebiti bodo tudi oni opozorili na to in napisali, da je to jubilejni napad. Ali pa jubilejni pogreb »Napreja«, to bi bilo še boljše.

Korunovci o korunovcih.

V nedeljo 20. t. m. so imeli korunovci (SPJ) svoj »kongres« v Celju. Savez Socialistične Omladine Jugoslavije ima v Ljubljani podružnico, ki je sicer samoupravna, vendar pa tvori po pravilih sestavni del SPJ. Poslala je na kongres delegata in posebno izjavo. Za to izjavo so pa gospoda zvedeli, zato so delegata z izjavo vred odgnali. Torej tudi to popolnoma na demokratski način. — Izjavo priobčujemo prav radi, ker kaže, da naša mladina gleda z lastnimi očmi tudi takrat, kadar je v SPJ. Glasi se:

IZJAVA.

Socialistična Omladina odločno protestira zoper dosedanje strankino politiko, ki je bila skrajno umazana. Tudi način boja zoper ostale delavske stranke je za socialistično stranko nedopusten. Konstatiramo, da stranka v mnogih slučajih ni vršila svoje dolžnosti, kakor n. pr.: Pokolj Orjune v Trbovljah ob priliki razvija njenega prapora 1. junija 1924. Umor sodruga Zdravca pred ljubljansko pošto in dalje sploh divjanje jugifašistov. Me-sto, da bi stranka zoper to početje buržuazije protestirala, je skrivaj, a v zadnjem času pa kar očitno z njo paktirala. Dokaz za to so volitve ravnatelja pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani. V Ljubljani je sicer glasovalo za svojega kandidata dr. Stanka Likarja, a v Zagrebu pa za dr. Jožo Bohinca, eksponenta kapitalistične stranke in člana one Orjune, ki je lansko leto nad trboveljskimi rudarji izvršila krvav zločin.

V boju zoper ostale delavske stranke se poslužuje umazanih sredstev: Konkurs »Sloge«, uničenje »Napreja«, izključenje neodvisnih strokovnih organizacij iz Delavskih zbornic itd.

Pozivamo stranko, da s takimi sredstvi takoj preneha ter naj se v bodoče posluži taktike, ki bo našemu gibanju v čast, ne pa v — sramoto!

30. XII. 1925 — 2.400 izv.

Dopisi.

Celje. Volitve v Delavsko zbornico so postale aktualne. Celjski korunovci so zopet vsi na nogah. Razlika njihove agitacije pri drugih volitvah (v občini ali Narodno skupščino) in sedaj je le ta, da so tam agitirali za SPJ, za »socializem« in »demokracijo«, sedaj pa za demokrate in nestrankarsko listo. V volilnem boju se nahaja tudi podjetnik Fr. Koren in daje navodila za naskok na napre-

jevce. Interesanten je ta boj. Kadar so bile volitve v občino ali parlament, tedaj je g. Koren bil proti sporazumu delavcev za skupno listo. Zahteval je separatno listo SPJ, tedaj ni pustil strokovnim organizacijam sodelovati. Njegovi agitatorji so se celo zahtevali, da mora biti strok. tajnik nepolitičen ter so po klerikalni metodi pobirali podpise zoper socialističnega tajnika. Ta zahteva nekaterih agitatorjev je bila jasen dokaz, da morajo biti strok. organizacije dedke, a tajnik pa hlapec političnih šarlatanov in zavez-nikov kapitala. In ravno isti Korunovci se sklicujejo radi na prilike v Avstriji, Nemčiji in Angliji ter trdijo, da so tudi tam strok. organizacije nevtralne in od Soc. demokratske stranke neodvisne. Mi vemo, da imajo soc. demokraciji v vsaki deželi drug način organizacije. A vemo tudi, da nikjer na svetu nimajo strok. tajniki prepovedano politično se udeleževati. Nasprotno: strok. tajniki so podrugod voditelji delavske razredne politike, so gonilna sila te politike. Le pri nas zahtevajo kapitalistični sorodniki drugače. Pri nas naj bi vodili delavsko politiko advokati in pekovski mojstri! Zelo agilen agitator kapitalističnega sorodstva je postal g. Martin Plankar, znani zagovornik gostilniških konce-sij. Ta gospod se leta 1920 ni bil v stranki. Aktivno je začel delati v stranki šele tedaj, ko je g. Koren napravil razkol. Sedaj ima g. Plankar drzno čelo in trdi, da so vsi celjski delavci sklenili, da hočejo imeti g. Korena za voditelja, ker je za delavce že veliko riskiral. Mi že verjamemo, da je riskiral in sicer kar na šefane je plačal pri pevskem društvu »Naprej« (škoda tega imena za društvo, ki se zbira okrog Korenovih dobrot, namesto okrog umetnosti). Tudi na zletu so gospod že riskirali. Mi tudi vemo, da je g. Koren izjavil, da bo s pevci našo fronto razbil. Na naše veselje in Korenovi žalosti se pa naša fronta ni razbila, a pevsko društvo se krha od dne do dne. Plankar kot zastopnik SPJ, namesto, da bi delal za interese delavstva, da bi organiziral kovinarske delavce v cinkarni, kjer je on zaposlen, pa obrekuje s. Bernota, da je gospoda Korena oškodoval. Če pa tega človeka primeš za besedo, da naj navede konkretni slučaj, pa začne takoj druge stvari govoriti, n. pr. »delavci se moramo združiti!« Da, da, g. Plankar, mi smo vedno za združitev z delavci, ročnimi in duševnimi, vendar pa ne za podporo kapitalistov! — Naprejeve.

Štore. Nedvomno se je marsikomu zasvetilo pred oči, kdor je čital v »Delavcu« tudi notico: »Davek na ročno delo«. Niti vodstvo Delavske zbornice niti Strok. komisija niso še dosedaj videli potrebe, takšne sumljive odredbe pretehtati in delavstvo nanje opozoriti, temveč jo kar tako poklonijo. Ker vedno čitamo, da se strašno zavzemate za ohranitev 8 urnika in se borite proti brezposelnosti — omenjeni razglas naravnost vleče in sili nezavedno delavstvo, naj prosí delodajalce za nadurno in nedeljsko delo. Češ, tukaj je edini izhod, da si opomoremo, ker je to delo neobdavneno. V tem grmu tiči od kapitalistov podtaknjeni zajec. Po našem mnenju je to skrajno nevarna igra za ohranitev 8 urnika in je tudi v protislovju z bojem za omejitev brezposelnosti. Tukaj dobijo podjetniki priliko dokazati, da si delavstvo samo želi podaljšanja delavnega časa. Če bi se delavstvo na ta način vjelo, da bi se mu delavni čas podaljšal, potem bi tudi ne bilo več samo 48 tedenskih ur obdavneno, temveč tudi one, za kolikor bi se delo podaljšalo. Smatramo za dolžnost Delavske zbornice, zahtevati od oblasti, da odmerijo delavstvu brezposelnosti potrebni pošteni eksistenčni minimum, ki ne sme biti obdavneno, ostalo pa se lahko primerno po progresivni obdavci. Tako občutno obdavneno delo 48 tedenskih ur je skrajna krivica, zlasti če ostane neobdavneno nadurno in nedeljsko delo! Zavedni delavci neobdavnega nadurnega in nedeljskega dela ne smatramo za podarjeno pečeno raco, temveč za nastavljen limanec, na katere naj bi se vsledlo izstradano nezavedno delavstvo. Če Del. zbornica takih odredb, oziroma vsega onega, kar se tiče delavstva, nemudoma ne pojasni in če ne da vsem delavskim korporacijam vseh vrst o takih zadevah svojih nasvetov oziroma nazorov, je ne moremo smatrati za nevtralnega delavsko institucijo, ki izvršuje svoje dolžnosti.

(Op. ur. Zahtevati od Del. zbornice nevtralnost, je skoro naivno. Čitajte v Socialističnem koledarju 1926 o boju za pravične davke, pa boste spoznali, da baš Delavska zbornica pospešuje davčno krivivnost!)

Štore. Kakšno sočustvovanje je napolnilo duše razredno zavednemu soc. proletariatu gradivo — one različno si nasprotujoče notice, ki smo jih čitali v predzad. »Socialistu«? Čitali smo proslavo sedme obletnice smrti našega proletarskega umetnika Ivana Cankarja. Kar je razredno zavednih socialističnih proletarcev, vsi najgloblje sočustvujejo. Stuge polnim srcem obžalujemo, da se oskrinjajo in nahajajo one krasne notice in slike velikega proletarskega moža v takšnem časopisu, kamor ne spadajo! Med drugim, dokaz temu naj služi ona sosednja notica pod naslovom Konkurs Sloge in daljnji dopis in izjava odpadnika kapitalističnega trgovca Varleca. Zapišite si že enkrat za vselej že tolikokrat ponavljane besede, da zavedni soc. proletariati ne sodi po lepih govorih in spisih temveč on zahteva dejanj. Ne le zavednim čitateljem, pač pa tudi skrajnim bebecem se mora zasvetiti, da med silnim mrazom in med silno vročino je razlika! Sočustvovati z revščino, ki je potisnila proletarskega umetnika v toliko prezgodnji grob, to na eni in na drugi strani pa norčevanje iz bednega socialističnega proletariata in velikansko navdušenje in hrepenenje po zmagi kapitala

nad sodrugi umetnika Cankarja! In že vnaprej pripravljati vislice Cankarjevih sodrugov! da naj se obesimo na lastnem revnem gnoju! Le uverjeni bodite, vi krvosesi, usoda bo zavzela vašim željam baš nasprotno smer, kadar vas bo ves razredni soc. proletariati spoznal. Ko so gledali ljudje na hiranje Cankarja, mu bedni niso mogli pomagati, ker so sami stradali. Farizeji izmagovalci proletariata pa niso utegnili zanj skrbeti, ker so morali kovati peklenške načrte, kako bi si prilastili poslednje skupno socialistično imetje, da bi pritekali krvavi žulji v zasebno in ne v skupno last. H katerih gradnji je v največji meri pripomogel duh enakopravnosti vseh bednih, nauk velikega učitelja Cankarja. Ne le po smrti slaviti naše umetnike, temveč dolžnost vsakogar je, kdor ima kolikšak sredstev, ki jih ne potrebuje nujno za svoje in svojeve življenje, da se vedno spominja onih, ki so v potrebi, kateri so mu kolikšak pripomogli do človeškega dostojanstva. Ker le to je socialistično. Nikdo od naših nasprotnikov ne more trditi, da se od »Napreja« ni ničesar naučil, kar je njemu v korist in tudi je vsem znano, da »Naprej« nima črnih fondov. Ali morete le še nadalje trditi, da ste socialisti? Prečitajte svoj list in povejte, ali mu hočete s svojo umazano dušo pokloniti življenje ali smrti? Tako torej vedite vi vsi soc. patriotski farizeji, vi, ki se zbirate okoli vseh vrst soc. patriotskih listov, da vas proletariati že sodi in tudi obsodil vas bo! Ko se je obetala smrt Cankarja, jim je šla pšenica v klasje, češ ta zalega proletarska ima preveč bistre oči, bi naše nakane prezgodaj opazil, in bi utegnil nam postati nevaren. Ko pa je slavni revni umetnik zatisnil trudne oči, so krilniki kakor iz enega grla: »Slava tebi, slava na veke, tvoj duh naj živi!« Proletarci so bili ginjeni in potrti do dna duše. Farizeji pa so kazali na zunaj še hujsko protitost, v srcu pa se je skrival gad radosti in veselja, in tam je ostal skrit in je skrit še danes. Kapitalist Varlec je zapisal, da je s. Bernot njegov denar porabil. Ta denar je Varlec takorekoč podtaknil naši stranki z namenom, da ob ugodni priliki preskoči k nasprotnikom in s pomočjo svojih enakovrednih bratcev skoči proletarski stranki za vrat in zadavi v Sloveniji socialistično svojat, da bi svobodno in nemoteno on in njegovi sodrugniki izmagovali slovenski proletariati na veke vekov. Prav dobro je vedel, v kakšne svrhe je bil namenjen in porabljen denar, in tudi to dobro ve, da je s. Bernot abstinent, in da ni dinarja zapil, kakor tudi ne zaigral; ve tudi, da je bil porabljen v kritje onih zneskov, katerih miso sproti krili posamezni naročniki lista. Ve tudi, da v tujem stanovanju tajništvo iz 4—5 oseb mesečno za 1200—1800 Din ne more izhajati; to razumemo proletariati, če kapitalisti ne morejo. In če bi se res bil porabil del onega denarja za ohranitev golega življenja, bo vsak naš član razsodil, da je bilo to prav. Odebelil se nikdo ni, da pa se je moral s. Bernot boriti proti jetiki, tudi to vsi vemo, kakor vemo, da jetika ni posledica razkošnega življenja, ampak bede! Tudi to Varlec ve in se ne sramuje zavedanja in podtikanja. Bedi in stradanju naj nihče ne podleže, duh vztrajnosti in proletarskega sočustvovanja v vzajemnosti bo razbil tudi zadnji top, katerega še kapitalistično sorodstvo uporablja proti Cankarjevemu sodrugom!

Teharje - Štore. Zdravstvuj, sodrug Škofjevačan! Že dolgo ni bilo o tebi ne duha ne sluha. Da še živiš in da na nas še nisi pozabil, da si nas podkrepil in opozoril na ono vzvišeno resnico, smo ti nad vse hvaležni. Opozoril si nas na razredni boj. Boj med delom in kapitalom. To je ono dejstvo, katero je prisililo že pred leti teharske sodruge, da smo se postavili v bojno fronto, to je v boj med gospodarsko močnimi in slabimi. Da sta ona dva gospoda, na katere si nas opozoril, delavska neprijatelja, o tem ni dvoma. Da pri izvrševanju dolžnosti pri sebi nista tako natančni, kakor se zahteva od nas, smo si svesti. Svesti smo si tudi, da nista le onadva delavska nasprotnika temveč jih imamo na vseh straneh dovolj, kamor se ozremo. Podčrtamo le dejstvo, da kolikor zavednosti, toliko edinstva, enakopravnosti, pravic v občini v okraju, v deželi in državi. In pa tudi toliko kontrole, kolikor je dala zavednost moči. Kaj pa ti, dragi sodrug Škofjevačan? Si li tudi ti obupal nad zmago razrednega proletariata? Tvoje četice tudi pogrešamo že štiri mesece v naši armadi! Si li tudi ti odpeljal svojo četico na ona rodovitna tla zobat koruzo? Tja namreč, kakor kapitalist Varlec v sosednji koloni zraven tvojega članka v »Socialistu« tako sijajno opisuje. Tja torej, kamor so se stekli in se še stekajo ogromni milijoni krvavih žuljev izmagozanega proletariata. Nad katerim prepadom se vrtil že časa orel socialpatriotskega imperija, z našim vrhlim predboriteljem s. Jeramom! Orjaški junak je — lahko da se še reši... Tebi pa kliče-mo, če ti razredni boj ni šala, podvihni rokave in dvigni svoj bledajno in pomisli, če boš lahko dvignil, tedaj veš, kaj imaš storiti! V vasi imaš zaslužne in hrabre vo-jake, ne zbiraj četice, temveč četo ter stopi in združi se z njo v armado, ki bije vroč boj proti onemu, kateri si je na tvoj račun blagajno prenapolnil. Posvarimo kot sodruga tudi tebe, bodi oprezen! Pomni, če te zasle-duje ropar, kateremu se blesti orožje izza pasa, ti še dolgo ni tako nevaren, kakor oni, ki je ogrnjen z rdečo haljo in drži pod haljo orožje v roki, in ko te sreča, te lepo pozdravi, ko pa stopi korak naprej se hitro okrene, ti prereže vrat in... V dopisu pri-znavaš tudi, da je razdrapanost kriva in upaš, da bo tudi to minulo. Mi o tem za zdaj še dvomimo, namreč zato, ker nas opozarjaš

Inventurna prodaja

pri

! TEKSTILBAZARJU !

po zelo znižani ceni:

svileni jumperji - flanele - sukno - dublini - velurji i vse zimsko blago

Ostanki pa se prodajajo za inventurno nizko ceno pri

Tekstilbazarju

Ljubljana, Krekov trg 10, pritl. in I. nadstr.

Temo bodočnosti

prodreti nam ni usojeno, ali to je gotovo, da bodočnost nervoznih, nespečih in lahko

razdražljivih ne more biti prijetna, ako pravočasno ne mislijo na jačanje in pomirjenje svojih živcev. Umivanje in drgnjenje z že 27 let priljubljenim domačim sredstvom »Fellerjevim« blagodišečim »Elsafluidom« umiruje, daje zdravo spanje, krepi živce in mišičevje, olajšuje bolečine in glavni, zobeh

in licu ter se izkaže zmeraj kot izvrsten kosmetikum. Vedno zopet slišimo hvaliti Fellerjev »Elsafluid« kot zanesljivo domače sredstvo zoper revmatične bolečine. Močnejši in boljega delovanja kot francosko žganje. — 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici za 68 Den, 12 dvojnatih ali 4 specialne ste-

klenice za 99 Din, 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic za 250 Din že obenem z zabojem in poštno razpošiljo po povzetju lekarnar Evgen V. Feller v Stubič Donji, Elsa-trg 252, Hrvatska. — Posamezne steklenice Elsafluida po 10 Din se dobe v vseh lekarnah in sorodnih trgovinah.

v onem časopisu, ki je povzročitelj in globljevalec razdrapanosti! Na jasem smo si tudi, da nam je bolj nevaren nego oni, ki ga čitata onadva gospoda, na katera si nas opozoril. Kadar si odrinemo izpred očesa bruno, takrat bomo vse bolj natančno gledali in razločevali, tedaj nam tudi ropar v rdeči halji ne bo več bolj nevaren nego oni brez nje! Tudi roke se nam morajo privaditi, da bodo znale metlo strahovati, da bo počistila prej doma nego pri sosedu. Upamo, da nas ne boš napačno razumel! Obljubil si nam, da ne boš na nas pozabil, da se še vidimo! Pridržujemo si svoje pravice. Če se odločiš, da se vidimo zopet v kapitalističnem listu kakor zadnjič, nas ne imenuj več soderge, ker nismo imoviti. Tudi ne želimo, da bi se z nami kdo šalil.

Teharski sodrugi.

G. Franjo Korenu v album, delavski javnosti v vednost!

Ker ste me v nedeljo, dne 20. decembra 1925 v Celjskem domu v predstobi napadli z grdimi psovskami in grozili s pestjo udariti me, nadalje ker ste grozili z besedami, da me boste ven vrgli in na ulici z bikovko pretepali, izjavljam, da je to skrajno umazano sredstvo za človeka, ki hoče veljati za prvaka v delavskem giba-

nju. Vrhutega je Vaš čin po § 98. kaz. zak. kaznivo dejanje, podobno taktiki jugofašistov. Kajti socialistični program se ne da zamenjati s pestmi in bikovkami! To je zadnje sredstvo vaških ponočnjakov, ne pa »odličnih« politikov. Če Vi smatrate, da je politična reakcija kriva mojega sodnijskega preganjanja, ker sem širil »Komunistični manifest« tedaj se čudim, da se kapitalistična reakcija toliko moti in preganja po svojih organih tiste, ki stoje po vašem zatrdilu v službi kapitalizma, in ne tiste, ki so internacionalno priznani revolucionarni socialisti. Saj ste vi nešteto krat govorili in pisali, da smo »Bernotovci« v službi kapitalizma, Vi pa da ste pravi internacionalci. Vaša stranka je pisala, da ima tudi »Kom. manifest« in da od njih ni nihče zaprt. Čudna je ta logika kapitalistične reakcije, da preganja ravno svoje »zaveznike« ne pa svoje »nasprotnike«. Naša stranka ni formalno priznana v internacionalni socialistični zvezi, in vendar so mene preganjali poleg čle-

na 1. zak. o zaščiti države še tudi radi člena 15. tega zakona, in ta člen prepoveduje inozemske zveze! Vaše preprokovanje in zavijanje se je torej izkazalo kot neresnično, kakor tedaj, ko ste trdili v Štorah na shodu, da je bil s. Bernot urednik klerikalnega »Mirac«. Delavstvo že spregleduje, da zapirajo samo nas, Vi pa udobno uživate meščanski dobiček kapitalističnega proizvodjanja. Alojzij Leskošek.

Galanterija! ter modno blago, pletenine, nogavice, sukanec, vezenine, gumbe modne biserne in druge, palice, nahrbtnike, nože, jedilno orodje, škarje itd. se dobi **najugodnejše** pri

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika
Na veliko! ob vodi. Na malo!

Naša moč je v zavednosti!

visoko plemenita in najfinjša
zdravilna mešanica
o najdostopnejši popolnosti,
njena obstojna čajna mešanica
najfinjših cvetov in nepr-
kosljiva v izdatnosti, v porabi
ne dražja kot srednje vrste.

SREČNO IN VESELO NOVO LETO

žele svojim cenjenim odjemalcem in gostom:

MANUFAKTURNA TRGOVINA

MARIJA ROGEL

Ljubljana, Sv. Petra cesta 26

T. Mencinger

Ljubljana, Sv. Petra cesta 43

TRGOVINA Z USNJEM IN

ČEVLJARSKIMI POTREBAMI

MARCHIOTTI

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta

GOSTILNA PRI SLOBODNIKU

M. ČOKAN v Sp. Šiški

Medvedova ulica

**„ADRIA“ izdelki in
Van Kaster Cacao**

Gostilna Franc in
Frančiška **KRAMER**

Ljubljana, Tržaška cesta 9

FRANJO STEGU

delikatesna trgovina

CELJE, DEČKOV TRG št. 3

**IVAN JIČHA
Kavarna „Merkur“**

CELJE, pred Kolodvorom

Martin Orehovc

krznar in izdelovatelj čepic

CELJE, Gosposka ulica 14

Jozefina Lorenčak

HOTEL pri KRONI

CELJE, Ljubljanska cesta 10

Alojz Pugmeister

krojač

CELJE, Dečkov trg št. 4

Anton Kajfež

urar

Ljubljana, Dunajska cesta 31

Vsem cenjenim gostom
„Zadružnega doma“ na Glincah
ter prijateljem in znancom želita
Marija in Ivan Bajda

AMERIKANEC d. z o. z. v Celju, Ivorniško

izdelovanje prešitih odev, oblek, perila, trikotaže in trgovina z manufakturo

CELJE, pri Farni cerkvi

Mici in Franc Pintar
v Trbovljah

„KOLINSKA CIKORIJA“

Ana Forte in Slavko Hlastan
v Trbovljah

**Razširjajte
in oglašajte v edi-
nem proletarskem
listu v
„Napreju!“**

Predno kupite

oglejte si v manufakturi in modni trgovini

Miloš Pšeničnik — Celje.

Znižane cene in še pri večjem nakupu znaten popust.

Postrežba solidna!

Blago prvovrstno!

Kdo Vam pomaga

v slabih časih, pri veliki draginji in pri pomanjkanju denarja?

I. N. ŠOŠTARIČ, Maribor

Aleksandrova cesta šte. 13.

Ker le ta prodaja dobro blago za obleke in perilo po nizki ceni.
N. pr. platno po Din 8⁴—, 9[—], 10[—], 12[—] itd. sukno po Din 50[—],
60[—], 70[—], 80[—] itd. izgotovljene srajce Din 39[—] spodnje hlače
Din 24[—] nogavice Din 7[—], 8[—]. Kdor nima denarja dobi na obroke.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica šte. 6

registrirana zadruga z omejeno zavemo.

Tiskovine

na žele, lupanjska in urade, najmodernejša plakata in vabila za veselice,
letne razpisnice, Najmodernejša uredba za tiskanje časopisov, knjig, brošur itd.

STEREOTIPIJA LITOGRAFIJA

Žimnice

matrace, posteljne mreže, železne
postelje (zložljive), otomane, di-
vane in tapetniške izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan, tapetnik, Ljubljana
Krekov trg 7 (poleg Mesnega doma)

Tvornica dežnikov in solčnikov

L. MIKUŠ, LJUBLJANA

Mestni trg šte. 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli
velikosti po najnižji ceni.